

Ok.8225.14.2020

Bielsk Podlaski, 2020-03-26

Pan Dariusz Renczyński
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku
15-085 ~~17-100~~ Białystok
ul. Branickiego 13

Zwracam się z uprzejmą prośbą o stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w poniższej sprawie.

Na podstawie uchwały Nr III/22/18 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 grudnia 2018 roku w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym określenia kategorii dzieci na które przyznawana jest dotacja (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 5475, z 2019 r. poz. 1750) oraz zawartej umowy, podmioty prowadzące niepubliczne żłobki i kluby dziecięce w Bielsku Podlaskim otrzymują dotację na sprawowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W związku z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID-19, z dniem 12 marca 2020 roku do odwołania została zawieszona działalność żłobków i klubów dziecięcych. Od tego dnia żłobki i kluby dziecięce nie sprawują opieki, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326), zwanej dalej ustawą.

Z art. 60 ustawy wynika, że dotację mogą otrzymać podmioty prowadzące na każde **dziecko objęte opieką** w żłobku lub klubie dziecięcym. Podobne uregulowanie zawiera uchwała rady miasta: „dotacja przysługuje na każde **dziecko korzystające z opieki** w żłobku lub klubie dziecięcym”, „miesięczna kwota dotacji obliczana jest jako iloczyn liczby **dzieci objętych opieką** w danym miesiącu oraz kwoty przysługującej na dziecko”. W zawartej umowie o dotację jest mowa, że dotację udziela się **miesięcznie na każde dziecko objęte opieką** w żłobku lub klubie dziecięcym. Tymczasem od 12 marca 2020 roku żadne dziecko dotychczas korzystające z opieki w żłobku lub klubie dziecięcym nie jest objęte taką opieką.

Proszę o stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej:

- 1. Czy należy się dotacja za dany miesiąc, jeśli żłobek/klub dziecięcy ma zawieszoną działalność przez cały miesiąc (taka sytuacja może pojawić się w kwietniu br.) ?*
W terminie złożenia wniosku o ratę dotacji, tj do 10 kwietnia podmioty prowadzące nie będą mogły wykazać dzieci objętych opieką. Nie wykluczone, że zawieszenie działalności będzie przedłużone.
- 2. Czy dotację przekazaną za miesiąc marzec należy pomniejszyć o dni zawieszenia działalności żłobków/klubów dziecięcych ?*

Przedstawiona problematyka jest bardzo istotna. Leży zarówno w interesie podmiotów prowadzących, które nie wiedzą co ich czeka, a muszą podjąć kroki oszczędnościowe, jak również samorządów, które muszą zachować się zgodnie z literą prawa. Powyższy problem dotyczy wszystkich samorządów dotujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

Bardzo proszę o pilne zajęcie stanowiska, które posłużyłoby nam do prawidłowego wydatkowania środków publicznych, a podmiotom prowadzącym do podjęcia odpowiednich kroków służących przetrwaniu firm przez okres epidemii.

Z up BURMISTRZA MIASTA

Bożena Teresa Ziwylińska
Z-CIA BURMISTRZA

Białystok, 2.04.2020 r.

RIO.II-025-7/20

Pani
Teresa Zwolińska
Z-ca Burmistrza
Miasta Bielsk Podlaski

Odpowiadając na wniosek z dnia 26.03.2020 r. otrzymany w dniu 26.03.2020 r. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych i zawarte w nim pytania Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku wyraża następujące stanowisko w sprawie.

Zganie z art. 60 ust. 1 ustawy z 4.02.2011 r. o opiece na dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326; dalej jako ustawa) podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniające dziennych opiekunów oraz osoby, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy, mogą otrzymać na dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna dotację celową z budżetu gminy. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 listopada 2017 r. sygn. akt II GSK 573/16 przez pojęcie "dziecko objęte opieką" należy rozumieć dziecko „przyjęte do placówki, a nie faktycznie w niej przebywające w określonej liczbie dni czy godzin.

Za przyjęciem takiej wykładni przepisu art. 60 ust. 1 ustawy o opiece przemawia przede wszystkim samo brzmienie tego przepisu oraz treść przepisu ust. 2, który upoważniając radę gminy do określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej nie wskazuje dodatkowych kryteriów, poza kryterium ustalonym w ust. 1, w szczególności kryteriów związanych z faktycznym pobytem dziecka w placówce.

Za przyjęciem przez ustawodawcę takiego rozumienia określenia "dziecko objęte opieką" przemawia też np. brzmienie art. 3a ust. 1 ustawy, w którym określone zostały dane, które musi przedstawić rodzic ubiegający się o objęcie dziecka opieką w żłobku lub klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna. W przepisie tym chodzi niewątpliwie o przyjęcie dziecka do placówki (lub objęcie opieką przez dziennego opiekuna), a nie o zrealizowanie faktycznego pobytu dziecka w placówce.

Również w uzasadnieniu projektu ustawy o opiece znalazło się sformułowanie, że "obecnie instytucjonalną opieką nad dziećmi jest objętych niecałe 2% dzieci w wieku 0 - 3 lata.", z którego to sformułowania wynika, że przez objęcie opieką ustawodawca rozumie przyjęcie dziecka do placówki, a nie jego faktyczny w niej pobyt."

Analogiczne stanowisko dotyczące pojęcia „dziecko objęte opieką” zajął WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 13 października 2011 r., sygn. akt I SA/Po 613/11 (publ. <http://orzeczenia.nsa.gov.p>),

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadnym wydaje się stwierdzenie, że w okresie czasowego zawieszenia funkcjonowania żłobków w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 na podstawie polecenia wydanego przez Wojewodę Podlaskiego

w dniu 11.03.2020 znak ZK-I.967.16.2020.BT w związku z art. 11 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020 poz. 374), podmiotom prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniające dziennych opiekunów oraz osoby, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy, należy się dotacja celowa na dotychczasowych zasadach na dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna, o ile rodzic lub żłobek nie wykreśliło dziecka z danej placówki w tym okresie lub działalność nie została zawieszona w CEIDG.

Idąc przedstawionym tokiem rozumowania, należy przyjąć, że dotacje przekazane za miesiąc marzec nie powinny być pomniejszone o dni zawieszenia działalności żłobków, klubów dziecięcych. Przepisem kierunkowym w tej materii może być art. 15e ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, z którego wynika, że „w przypadku czasowego ograniczenia lub czasowego zawieszenia funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna w celu przeciwdziałania COVID-19, otrzymane na zapewnienie funkcjonowania tego żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki z Funduszu Pracy przyznane na realizację programów, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326) **nie podlegają zwrotowi**”.

W obecnie obowiązującym systemie prawa brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa, dlatego niniejsze stanowisko proszę potraktować jako niewiążącą opinię prawną.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku
Ewa Czołpińska